VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta paplašinātā sastāvā)

2021. gada 12. maijā *

Institucionālās tiesības – Eiropas pilsoņu iniciatīva – Tirdzniecība ar militāri okupētām teritorijām – Reģistrācijas atteikums – Komisijas pilnvaru acīmredzama neesamība – Regulas (ES) Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Kopējā tirdzniecības politika – LESD 207. pants – Kopējā ārpolitika un drošības politika – LESD 215. pants – Pienākums norādīt pamatojumu – Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkts

Lietā T-789/19

Tom Moerenhout, ar dzīvesvietu Humbekā [*Humbeek*] (Beļģija), un citi prasītāji, kuru personvārdi ir uzskaitīti pielikumā [1], kurus pārstāv *G. Devers*, *avocat*,

prasītāji,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *I. Martínez del Peral* un *S. Delaude*, pārstāves,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2019/1567 (2019. gada 4. septembris) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu "Kopējās tirdzniecības politikas atbilstības nodrošināšana ES Līgumiem un starptautiskajām tiesībām" (OV 2019, L 241, 12. lpp.),

VISPĀRĒJĀ TIESA (desmitā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Papasavs [*S. Papasavvas*], tiesneši A. Kornezovs [*A. Kornezov*], E. Butidžidžs [*E. Buttigieg*], K. Kovalika-Baņčika [*K. Kowalik-Bańczyk*] (referente) un G. Hese [*G. Hesse*],

sekretāre: M. Maresko [*M. Marescaux*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2021. gada 14. janvāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

1 Citu prasītāju personvārdu saraksts ir pievienots vienīgi lietas dalībniekiem paziņotajā redakcijā.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītāji *Tom Moerenhout* un seši citi pilsoņi, kuru personvārdi ir norādīti pielikumā, ierosināja Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Kopējās tirdzniecības politikas atbilstības nodrošināšana ES Līgumiem un starptautiskajām tiesībām" (turpmāk tekstā – "ierosinātā EPI"), kas 2019. gada 5. jūlijā tika iesniegta Eiropas Komisijā reģistrācijai atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 211/2011 (2011. gada 16. februāris) par pilsoņu iniciatīvu (OV 2011, L 65, 1. lpp.) 4. pantam.

2 Ierosinātās EPI priekšmets bija:

"Regulēt komercdarījumus ar okupanta subjektiem [struktūrām], kas atrodas vai darbojas okupētajās teritorijās, neļaujot to izcelsmes ražojumus ievest ES tirgū."

3 Ierosinātās EPI mērķi bija šādi:

"Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājai ir jānodrošina Savienības politikas saskaņotība un atbilstība pamattiesībām un starptautiskajām tiesībām visās ES tiesību jomās, arī kopējās tirdzniecības politikas jomā. Tai jāierosina tiesību akti, lai neļautu ES tiesību subjektiem importēt ražojumus, kuru izcelsme ir nelikumīgās apmetnēs okupētajās teritorijās, un eksportēt ražojumus uz šādām teritorijām, lai saglabātu iekšējā tirgus integritāti un neatbalstītu un nepalīdzētu uzturēt šādas nelikumīgas situācijas."

4 Tālāk, sadaļā "Līgumu un starptautisko tiesību attiecīgie noteikumi" prasītāji ir citējuši LES 2. pantu, 3. panta 5. punktu, 6. panta 3. punktu un 21. pantu, kā arī LESD 2. panta 1. punktu, 3. un 205. pantu un 207. panta 1. un 2. punktu. Tie atsaucās arī uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, Padomes Regulu (EK) Nr. 2368/2002 (2002. gada 20. decembris) par Kimberli procesa sertifikācijas sistēmas īstenošanu starptautiskajā tirdzniecībā ar neapstrādātiem dimantiem (OV 2002, L 358, 28. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/125 (2019. gada 16. janvāris) par tādu preču tirdzniecību, ko varētu izmantot nāvessoda izpildei, spīdzināšanai vai citādai nežēlīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai rīcībai vai sodīšanai (OV 2019, L 30, 1. lpp.), 1996. gada 30. jūlija spriedumu *Bosphorus* (C-84/95, EU:C:1996:312) un 2010. gada 25. februāra spriedumu *Brita* (C-386/08, EU:C:2010:91), kā arī uz dažām tiesību normām un starptautisko tiesību avotiem, tostarp it īpaši uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijām un Starptautiskās Tiesas atzinumiem.

5 Ar Lēmumu (ES) 2019/1567 (2019. gada 4. septembris) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu "Kopējās tirdzniecības politikas atbilstības nodrošināšana ES Līgumiem un starptautiskajām tiesībām" (OV 2019, L 241, 12. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), Komisija atteicās reģistrēt ierosināto EPI.

6 Šo atteikumu apstrīdētā lēmuma 5.–7. apsvērumā Komisija pamatoja šādi:

"(5) Tiesību aktu, kas attiecas uz ierosinātās [EPI] priekšmetu, var pieņemt tikai, pamatojoties uz LESD 215. pantu.

(6) Tomēr priekšnosacījums tiesību aktam, kas jāpieņem, pamatojoties uz LESD 215. pantu, ir lēmums, kurš pieņemts saskaņā ar Līguma par [ES] V sadaļas 2. nodaļu un kurš paredz daļēji vai pilnībā pārtraukt vai samazināt ekonomikas vai finanšu sakarus ar attiecīgo trešo valsti. Komisijai nav pilnvaru iesniegt šāda lēmuma priekšlikumus. Tā kā attiecīgais lēmums saskaņā ar Līguma par [ES] V sadaļas 2. nodaļu nav pieņemts, Komisijai nav pilnvaru iesniegt priekšlikumu tiesību aktam, kas jāpieņem, pamatojoties uz LESD 215. pantu.

(7) Šo iemeslu dēļ ierosinātā [EPI] ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, kā noteikts regulas [Nr. 211/2011] 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā, to lasot [saistībā] ar [šīs regulas] 2. panta 1. punktu."

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

7 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 14. novembrī, prasītāji cēla šo prasību.

8 Komisija iebildumu rakstu Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza 2020. gada 30. janvārī.

9 Prasītāji 2020. gada 20. aprīlī iesniedza replikas rakstu.

10 Komisija atbildi uz repliku iesniedza 2020. gada 9. jūlijā.

11 Pēc desmitās palātas ierosinājuma Vispārējā tiesa atbilstoši Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.

12 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti 2021. gada 14. janvāra tiesas sēdē.

13 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

15 Savas prasības pamatojumam prasītāji izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz Pamattiesību hartas 41. panta 1. punkta un Regulas Nr. 211/2011 4. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu, jo Komisija esot sagrozījusi EPI, neņemot vērā tā patieso mērķi, kas attiecas uz pasākumu kopējās tirdzniecības politikas jomā. Otrais pamats ir balstīts uz šīs regulas 4. panta 3. punkta otrās daļas pārkāpumu, jo Komisija neesot izpildījusi pienākumu pamatot apstrīdēto lēmumu. Trešais pamats ir balstīts uz minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu, jo Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka EPI ierosināto vēlamo rīcību var veikt, tikai pamatojoties uz LESD 215. pantu. Ceturtais pamats ir balstīts uz minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu, jo Komisija neesot ņēmusi vērā citus juridiskos pamatus, uz kuriem skaidri attiecas ierosinātā EPI.

16 Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu vispirms izvērtēt otro pamatu saistībā ar apstrīdētā lēmuma nepietiekamu pamatojumu.

17 Šī pamata ietvaros prasītājas būtībā izvirza trīs iebildumus attiecībā uz apstrīdētā lēmuma pamatojumu.

18 Pirmkārt, Komisija neesot paskaidrojusi iemeslu, kādēļ tā uzskatīja, ka LESD 207. panta 2. punkts nav atbilstošs juridiskais pamats vēlamajai rīcībai ierosinātajā EPI, neraugoties uz skaidru atsauci uz šo tiesību normu, kā arī uz Regulu 2019/125 minētajā ierosinājumā. Proti, prasītāji uzskata, ka no ierosinātās EPI izriet, ka tā attiecas uz pasākumu, kas ietilpst kopējā tirdzniecības politikā.

19 Otrkārt, ņemot vērā, ka Komisija uzskatīja, ka tikai LESD 215. pants par pasākumiem, kas pieņemti kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) jomā, var būt atbilstošs ierosinātās EPI juridiskais pamats, tai esot bijis jāizskaidro iemesli, kuru dēļ tā uzskata, ka minētā ierosinājuma galvenais mērķis drīzāk ir pasākums KĀDP jomā, nevis pasākums saistībā ar kopējo tirdzniecības politiku.

20 Treškārt, Komisija neesot veikusi abu LESD 215. panta punktu nošķiršanu. Tomēr vispārēja atsauce uz šo pantu kā juridisko pamatu pasākumam, uz kuru attiecas ierosinātā EPI, neļaujot uzzināt iemeslu, kādēļ minētajā ierosinājumā paredzētajam aizliegumam būtu jāattiecas uz ierobežojošiem pasākumiem pret valstīm (pamatojoties uz minētā panta 1. punktu), nevis ierobežojošiem pasākumiem pret personām (pamatojoties uz šī paša panta 2. punktu).

21 Komisija apstrīd prasītāju argumentāciju, būtībā norādot, ka apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots.

22 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saistībā ar ierosināto EPI reģistrācijas procesu Komisijai atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 4. pantam ir jāpārbauda, vai šī ierosinātā EPI atbilst tostarp šā panta 2. punktā paredzētajiem reģistrācijas nosacījumiem.

23 Konkrētāk, kā viens no minētajiem nosacījumiem Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka Komisija reģistrē ierosināto EPI, ja tā "nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus". Tikai tad, kad ierosinātā EPI, ņemot vērā tās priekšmetu un mērķus, kādi tie izriet no obligāti sniedzamās un – attiecīgā gadījumā – papildu informācijas, ko organizatori snieguši atbilstoši šīs regulas II pielikumam, ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, Komisija ir tiesīga atteikties reģistrēt šo ierosināto EPI saskaņā ar šo tiesību normu (spriedumi, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis*/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 50. punkts, un 2019. gada 7. marts, *Izsák* un *Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 54. punkts).

24 Saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta otro daļu, ja Komisija atsakās reģistrēt ierosināto pilsoņu iniciatīvu, tā informē organizatorus par šāda atteikuma iemesliem.

25 Saskaņā ar judikatūru tas, ka šajā lietā ierosinātā EPI netika reģistrēta, var ietekmēt LESD 24. panta pirmajā daļā nostiprināto pilsoņu tiesību iesniegt pilsoņu iniciatīvu efektivitāti. Tādējādi no šāda lēmuma skaidri ir jāizriet šo atteikumu pamatojošajiem iemesliem (skat. spriedumu, 2017. gada 3. februāris, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Proti, pilsonim, kurš ir ierosinājis EPI, ir jāsniedz iespēja saprast iemeslus, kuru dēļ Komisija to nav reģistrējusi, un Komisijai, kam ir iesniegts šāds ierosinājums, tas ir jānovērtē, bet arī jāpamato savs lēmums, ņemot vērā tā ietekmi uz līgumā nostiprināto tiesību efektīvu īstenošanu. Tas izriet no šo tiesību rakstura, kuru mērķis, kā norādīts Regulas Nr. 211/2011 1. apsvērumā, ir nostiprināt Savienības pilsonību un uzlabot Savienības demokrātisko darbību ar pilsoņu līdzdalību Savienības demokrātiskajā dzīvē (skat. spriedumu, 2017. gada 3. februāris, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Regulas Nr. 211/2011 2. apsvērumā minēto mērķu – veicināt pilsoņu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē un padarīt Savienību viņiem pieejamāku – sasniegšana tiktu nopietni apdraudēta, ja lēmumā par atteikumu netiktu ietverts pilnīgs pamatojums (spriedums, 2017. gada 3. februāris, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, 29. punkts).

28 Pienākums informēt Eiropas pilsoņu iniciatīvas organizatorus par atteikuma reģistrēt ierosināto Eiropas pilsoņu iniciatīvu iemesliem, kā tas paredzēts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta otrajā daļā, ir LESD 296. pantā nostiprinātā pienākuma norādīt pamatojumu konkretizācija attiecībā uz Eiropas pilsoņu iniciatīvu (spriedums, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis*/Komisija, C 589/15 P, EU:C:2017:663, 28. punkts).

29 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šajā pēdējā tiesību normā minētais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgajam tiesību aktam, un tajā ir jānorāda skaidra un nepārprotama tās iestādes argumentācija, kura pieņēmusi lēmumu, lai ieinteresētajām personām būtu zināmi pasākuma veikšanas iemesli un lai kompetentā tiesa varētu veikt pārbaudi. Prasība norādīt pamatojumu ir izvērtējama, vadoties no attiecīgās lietas apstākļiem, it īpaši attiecīgā tiesību akta satura, izvirzīto pamatu būtības, kā arī intereses saņemt izskaidrojumu, kāda ir tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu aplūkoti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo tiesību akta pamatojuma atbilstība LESD 296. pantā noteiktajām prasībām ir jāvērtē ne tikai atkarībā no tā formulējuma, bet arī konteksta, kā arī visu tiesību normu kopuma, kas regulē attiecīgo jomu (spriedums, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 63. punkts; skat. arī spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste*/*UFEX* u.c., C-341/06 P un C-342/06 P, EU:C:2008:375, 88. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Tādējādi, lai gan ir taisnība, ka iestādēm nav pienākuma to pieņemto lēmumu pamatojumā paust viedokli par visiem argumentiem, uz kuriem ieinteresētās personas atsaukušās administratīvā procesa gaitā, tomēr tām ir jāizklāsta fakti un juridiskie apsvērumi, kam ir būtiska nozīme to lēmuma sistēmā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 10. jūlijs, *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America*/*Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 169. punkts, un 2012. gada 6. septembris, *Storck*/ITSB, C-96/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:537, 21. punkts).

31 Šo principu gaismā ir jāizvērtē, vai Komisija apstrīdētajā lēmumā ir sniegusi pietiekamu pamatojumu.

32 Šajā lietā, kā tas ir atgādināts iepriekš šī sprieduma 6. punktā, Komisija apstrīdētajā lēmumā konstatēja, ka tiesību akts, kas attiecas uz ierosinātās EPI priekšmetu, var tikt pieņemts, tikai pamatojoties uz LESD 215. pantu (5. apsvērums), un ka tai nav pilnvaru iesniegt priekšlikumu tiesību aktam uz šī pamata (6. apsvērums). Tā paskaidroja, ka līdz ar to ierosinātā EPI acīmredzami neietilpst tās pilnvarās Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar minētās regulas 2. panta 1. punktu, izpratnē (7. apsvērums).

33 Tādējādi no apstrīdētajā lēmumā ietvertā pamatojuma izriet, ka Komisija savu atteikumu ir balstījusi uz pamatu, kas būtībā izriet no tā, ka tās pilnvarās nav iesniegt tiesību akta priekšlikumu, kas var atbilst ierosinātās EPI priekšmetam, jo vienīgais piemērojamais juridiskais pamats Komisijas ieskatā ir LESD 215. pants.

34 Tomēr ir jākonstatē, kā to apgalvo prasītāji, ka apstrīdētajā lēmumā nav precizēti iemesli, kuru dēļ Komisija uzskatīja, ka tikai akts, kas pieņemts, pamatojoties uz LESD 215. pantu, var atbilst ierosinātās EPI mērķim. Turklāt, lai gan no apstrīdētā lēmuma formulējuma netieši izriet, ka Komisija uzskatīja, ka citas tiesību normas, uz kurām prasītāji atsaucas savā ierosinātajā EPI, it īpaši LESD 207. pants, nevar būt atbilstošs juridiskais pamats pasākumam, uz ko attiecas ierosinātā EPI, Komisija nav sīkāk paskaidrojusi savu argumentāciju šajā ziņā.

35 Tādējādi šāda pamatojuma pietiekamība apstrīdētajā lēmumā ir jāvērtē, ņemot vērā šādus apsvērumus.

36 Pirmkārt, apstrīdētais lēmums bija balstīts uz acīmredzamu Komisijas pilnvaru iesniegt tiesību akta priekšlikumu, kas var atbilst ierosinātās EPI priekšmetam un mērķim, neesamību. Šī acīmredzamā pilnvaru neesamība ir izskaidrojama ar to, ka Komisija uzskatīja, ka ierosinātā darbība attiecas vienīgi uz KĀDP.

37 Līdz ar to Komisijas vērtējumam par ierosinātās EPI priekšmetu un mērķiem saskaņā ar iepriekš šī sprieduma 23. punktā minēto judikatūru un līdz ar to attiecībā uz piemērojamo juridisko pamatu ir būtiska nozīme apstrīdētā lēmuma sistēmā iepriekš šā sprieduma 30. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē. No tā izriet, ka pretēji Komisijas argumentiem tai apstrīdētajā lēmumā bija jāsniedz skaidrojums attiecībā uz atbilstoša juridiskā pamata vērtējumu.

38 Taču ir acīmredzams, ka Komisijas sniegtais pamatojums apstrīdētajā lēmumā, būtībā tikai atsaucoties uz LESD 215. pantu kā vienīgo iespējamo juridisko pamatu aktam, kas ļauj atbilst ierosinātās EPI priekšmetam, neļauj saprast argumentāciju attiecībā uz šī juridiskā pamata izvēli. Apstrīdētā lēmuma 6. apsvērumā ietvertā norāde uz to, ka Komisija nav pilnvarota pieņemt "lēmumu, [..] kurš paredz daļēji vai pilnībā pārtraukt vai samazināt ekonomikas vai finanšu sakarus ar attiecīgo trešo valsti", kurā ir pārņemts LESD 215. panta 1. punkta formulējums, nekādā ziņā nepamato šo vērtējumu. Proti, ir jānorāda, ka Komisija nav paskaidrojusi, kādēļ tā uzskata, ka ierosinātajā EPI paredzētais pasākums noteikti un vienīgi ir jākvalificē kā tāds, kas attiecas uz tiesību aktu, kurā ir paredzēta tirdzniecības attiecību pārtraukšana vai samazināšana ar vienu vai vairākām trešām valstīm LESD 215. panta 1. punkta izpratnē.

39 Otrkārt, ierosinātās EPI saturs veido atbilstošu konteksta elementu iepriekš šā sprieduma 29. punktā minētās judikatūras izpratnē, lai vērtētu apstrīdētā lēmuma pamatojuma pietiekamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis*/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 29. un 36.–39. punkts).

40 Šajā gadījumā ierosinātajā EPI prasītāji ir skaidri un vairākkārt atsaukušies uz kopējo tirdzniecības politiku, kā arī uz tiesību normām, kas attiecas uz šo jomu.

41 Pirmkārt, prasītāji ierosinātajā EPI sadaļā attiecībā uz tās mērķi ir norādījuši, ka Komisijai ir jānodrošina "Savienības politikas saskaņotība un atbilstība pamattiesībām un starptautiskajām tiesībām visās ES tiesību jomās, arī kopējās tirdzniecības politikas jomā" (iepriekš šī sprieduma 3. punkts), un sadaļā, kas attiecas uz minētā ierosinājuma priekšmetu, ka ir jāveic pasākums, lai "regulētu komercdarījumus" ar okupētajām teritorijām (iepriekš šā sprieduma 2. punkts).

42 Otrkārt, ierosinātās EPI sadaļā "Attiecīgie Līgumu un starptautisko tiesību noteikumi" prasītāji ir minējuši daudzas tiesību normas, kas attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku (iepriekš šā sprieduma 4. punkts). Konkrētāk, tie ir minējuši LESD 207. panta 1. un 2. punktu, kuros tostarp ir paredzēts, ka pasākumus, kas nosaka kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu, paredz Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, kā arī LESD 3. pantu, no kura izriet, ka kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvās kompetences joma. Turklāt tie ir norādījuši uz divām kopējās tirdzniecības politikas jomā pieņemtām regulām, kuras regulē atsevišķu trešo valstu izcelsmes preču veidu tirdzniecību, kas to pakļauj tostarp atļauju sistēmai, kā arī uz diviem Tiesas spriedumiem attiecībā uz Savienības tiesību aktu piemērošanu šajā jomā.

43 Līdz ar to no ierosinātajā EPI ietvertās informācijas izrietēja, ka prasītāji vēlas, lai Komisija iesniegtu priekšlikumu kopējās tirdzniecības politikas aktam, pamatojoties uz LESD 207. pantu.

44 Komisija pamatoti norāda, ka tai apstrīdētajā lēmumā nebija jāatsaucas uz katru ierosinātajā EPI prasītāju minētās tiesību normas un tiesību avota neatbilstību.

45 Tomēr, ņemot vērā ierosinātājā EPI ietvertās skaidrās un atkārtotās atsauces uz kopējo tirdzniecības politiku, it īpaši LESD 207. pantu, Komisijai šajā lietā bija jāpaskaidro iemesli, kas tai lika netieši secināt, ka ierosinātās EPI paredzētais pasākums, ņemot vērā tās priekšmetu un mērķi neietilpst šajā jomā un līdz ar to nevar tikt pieņemts, pamatojoties uz LESD 207. pantu. Tomēr apstrīdētajā lēmumā šajā ziņā nav norādīts nekāds pamatojums.

46 Turklāt, tā kā apstrīdētais lēmums būtībā ir balstīts uz apsvērumu, ka ierosinātā EPI acīmredzami neietilpst Komisijas pilnvarās, vērtējumam, saskaņā ar kuru minētais ierosinājums nevarēja būt saistīts ar kopējo tirdzniecības politiku, apstrīdētā lēmuma sistēmā ir būtiska nozīme. Proti, atšķirībā no KĀDP kopējā tirdzniecības politika ir joma, kurā Komisijai ir tiesības iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, pamatojoties uz LESD 207. pantu.

47 Treškārt, tas, vai apstrīdētā lēmuma pamatojums ir vai nav pietiekams, ir jāizvērtē, ņemot vērā arī LES 11. panta 4. punkta, LESD 24. panta pirmās daļas un Regulas Nr. 211/2011 mērķus veicināt pilsoņu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē un padarīt Savienību pieejamāku. Kā atgādināts iepriekš šā sprieduma 25.–27. punktā, šo mērķu dēļ Komisijai ir skaidri jānorāda iemesli, kas pamato atteikumu reģistrēt ierosināto pilsoņu iniciatīvu.

48 Turklāt pilnīga pamatojuma neesamības gadījumā tiktu nopietni apdraudēta jauna EPI ierosinājuma, kurā ņemti vērā Komisijas iebildumi par ierosinājuma pieņemamību, iesniegšana, tāpat kā Regulas Nr. 211/2011 2. apsvērumā minēto mērķu – veicināt pilsoņu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē un padarīt Savienību viņiem pieejamāku – sasniegšana (spriedums, 2017. gada 3. februāris, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe*/Komisija, T-646/13, EU:T:2017:59, 29. punkts). Proti, tikai pienācīgi izklāstot iemeslus, kas Komisijai likuši uzskatīt, ka ierosinātajā EPI minētais pasākums ietilpst vienīgi KĀDP un nav saistīts ar kopējo tirdzniecības politiku, tā būtu rīkojusies atbilstoši mērķim veicināt pilsoņu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē saskaņā ar LES 11. panta 4. punktu un LESD 24. panta pirmo daļu, kā arī Regulas Nr. 211/2011 mērķiem.

49 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus un neizvērtējot, vai Komisijai apstrīdētajā lēmumā bija arī jāprecizē, kurš LESD 215. panta punkts ir piemērojams ierosinātajā EPI paredzētajam pasākumam, ir jāsecina, ka apstrīdētajā lēmumā nav pietiekamu elementu, kas ļautu prasītājiem uzzināt ierosinātās EPI reģistrācijas atteikuma pamatojumu un Vispārējai tiesai – veikt šī atteikuma tiesiskuma pārbaudi. Līdz ar to šajā lēmumā nav izpildīts no LESD 296. panta un Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta otrās daļas izrietošais pienākums norādīt pamatojumu.

50 No tā izriet, ka ir jāapmierina otrais pamats un jāatceļ apstrīdētais lēmums, neizvērtējot pārējos prasītāju izvirzītos pamatus.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai nolēmums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītāju prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu,

VISPĀRĒJĀ TIESA (desmitā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2019/1567 (2019. gada 4. septembris) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu "Kopējās tirdzniecības politikas atbilstības nodrošināšana ES Līgumiem un starptautiskajām tiesībām".

2) Eiropas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Papasavvas Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2021. gada 12. maijā.

[Paraksti]